

04h Voorstel AB Bijlage 1.

Ruimtelijke motivatie agroforestry & stadslandbouw provinciale weg 24

Inleiding

Dit document gaat over de ruimtelijke motivatie voor het project Stadslandbouw / voedselbos (ook wel agrobosbouw genoemd) vlakbij de Gaasperplas, provinciale weg 24. Dit plan is reeds als concept vergunningsaanvraag aan de gemeente voorgelegd en in de Technische Advies Commissie Ruimte in april en mei voorgelegd (Z2023-ZO001551).

Het plan is in het afgelopen half jaar in beperkte mate gewijzigd van insteek, met oog op het toetreden van Pieter Heyning als tuinder in het project en de betrokkenheid van Stichting Grond Verbond en GroenplatVorm Zuidoost. In de eerste jaren zal er vooral een 1-jarige/ groentetuin gehouden worden waartussen bomen en struiken geplant zullen worden. Doordat we starten met een tuin waarbij er al vanaf 2025 kan worden geoogst, zijn er direct voldoende inkomsten vanuit het project. Immers struiken en (halfstam) bomen hebben tijd nodig om te groeien en oogst voort te brengen. Vanwege het verlengen van het seizoen en de duidelijke wens vanuit de participatiebijeenkomst in Zuid Oost voor meer exotische producten is het van belang dat we de eerste jaren ook met verplaatsbare wandelkappen zouden kunnen werken. Dit zou ten goede komen aan het verdienmodel en de beoogde sociaal maatschappelijke functie van het perceel.

Tegen de tijd dat de bomen en struiken in de weg gaan staan van de groentetuin verschuift het accent van groenteteelt naar meerjarige stadslandbouw met struiken (vooral halfstam) bomen en meerjarige groenten. Na de groenten zullen eerst de bessentuin, rabarber, groene asperges, en kruiden meer oogst opleveren, vervolgens na 4 jaar meer de halfstam boomsoorten en nog later andere boomsoorten als de pecan noten. Het is de bedoeling om van (stadslandbouw)tuin toe te groeien naar een open voedselbos, waarbij er met lagen wordt gewerkt en voldoende openheid blijft bestaan vanaf de provinciale weg bezien. Er wordt goed rekening gehouden met een goede landschappelijke inpassing in een stedelijke omgeving nabij de metropoolregio Amsterdam.

Een onderdeel van het plan is om educatie over stadslandbouw op te zetten in samenwerking met Groenplatform Zuidoost om met name de mensen uit Zuidoost te betrekken bij de ontwikkeling en lessen uit dit project: in de vorm van een Stadslandbouw Academie. Groenplatform Zuidoost speelt een belangrijke rol in dit gezamenlijk met de buurt ontwikkelen. Daarbij zullen er ook rondleidingen gehouden worden voor zowel omwonenden van Zuidoost, beleidsmedewerkers en lokale geïnteresseerde bedrijven. Dit draagt ook bij aan het verdienmodel én de levendigheid van Zuidoost en verbinding met de buurt. We zullen ook rondleidingen geven aan boeren uit Noord Holland via de deelname aan het eerder genoemde kennisdeling en subsidietraject met de Natuurfederatie Noord Holland.

Afwijking omgevingsplan (volgens advies)

Per 1 januari 2024 geldt het omgevingsplan van Amsterdam, bestaande uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan (omgevingsplan van rechtswege) waar het voormalig ruimtelijk plan (hierna: het bestemmingsplan) 'Gaasperdam' geldt. Op de betreffende locatie rust de enkelbestemming 'Agrarisch gebied'. Het plan is gelegen op gronden die ingevolge de plankaart en op grond van artikel 20.1 van het bestemmingsplan zijn aangewezen voor weidelanden, groenvoorzieningen, water en fiets- en voetpaden. Weidelanden zijn stukken open grasland die gebruikt worden om vee te laten grazen. Een agroforestry / voedselbos voor het gebruik als stadslandbouw valt hier niet onder en is daarom in eerste instantie en gezichtspunt niet toegestaan binnen de agrarische bestemming en

daarmee het bestemmingsplan.

Toekomstplan Gaasperplas

In maart 2021 is het Toekomstplan Gaasperplas vastgesteld. Dit toekomstplan geeft richting aan de inrichting van het park en recreatiegebied Gaasperplas waar de locatie van het plan onderdeel van uitmaakt en beschrijft onder andere de ambitie om de natuurwaarden te versterken door de biodiversiteit te vergroten. Binnen het Toekomstplan Gaasperplas zijn ook de mogelijkheden voor stadslandbouw onderzocht. In het ontwerp voor de Gaasperplas zijn enkele zoeklocaties opgenomen voor stadslandbouw. Dit raakt aan de doelstelling voor stadslandbouw, maar ook aan de doelstelling voor democratisering, inclusiviteit en verbondenheid. De huidige aanvraag houdt rekening met deze doelstellingen binnen het kader inclusiviteit en verbondenheid.

Deze omgevingsvergunning aanvraag bevindt zich voor het grootste gedeelte op een locatie die in het Toekomstplan Gaasperplas als zoekgebied voor stadslandbouw is aangegeven. De invulling van de beoogde locatie met een agrarisch voedselbos en stadslandbouwtuin is daarom in beginsel goed voorstelbaar en in lijn met het Toekomstplan.

De vergunningsaanvraag heeft een omvang van circa 1,5 hectare en beslaat een iets groter gebied dan het in het Toekomstplan aangegeven zoekgebied voor stadslandbouw (verschil van circa 0,5 hectare). De beoogde locatie valt daardoor deels buiten het aangegeven zoekgebied. Op de beoogde locatie sprake van vier te behouden sloten/greppels en een groene rand – biodiversiteitshaag met goede landschappelijke inpassing – aan de zijde van de Provincialeweg. Het behoud van deze sloten/greppels en het toepassen van een groene rand kost ruimte. Het daadwerkelijke areaal aan stadslandbouw wordt daardoor iets kleiner dan 1,5 hectare, waarschijnlijk een kleine fractie meer dan 1 hectare.

Ecologische hoofdgroenstructuur (EHS)

Het beoogde plan is op 3 april en 8 mei 2024 behandeld in de Technische Adviescommissie Hoofdgroenstructuur (hierna: TAC). De TAC heeft beoordeeld dat het beoogde initiatief inpasbaar is in de HGS, met inachtneming van 3 voorwaarden. Deze voorwaarden betreffen:

- *Een regeling die uitsluit dat op dit perceel bebouwing verrijkt (nu en in de toekomst).*
We sluiten bebouwing uit. Alleen zijn we wel van mening dat tijdelijke wandelkappen van plastic geen officiële vorm van bebouwing inhoudt. Zie ruimtelijke motivatie.
- *Uitvoering volgens een ruimtelijk ontwerp waarbij behoud van het oorspronkelijke slotenpatroon en waar mogelijk behoud van openheid van het landschap het uitgangspunt zijn.*

Deze waarden nemen we over.

- *Om vestiging van dit initiatief dichtbij de stad te kunnen legitimeren en het onder de noemer 'stadslandbouw' te kunnen scharen dient het sociaal-maatschappelijke component ervan duurzaam geborgd te worden.*

Zie paragraaf maatschappelijke borging: inclusiviteit en verbondenheid.

Landschappelijke inpassing

Er komen op de locatie geen hoge erfafscheidingen en de boomgaard leidt er niet toe dat de relatie met het achterland niet meer 'voelbaar' is, aangezien de bomen met voldoende onderlinge afstand worden geplant. Het beplanten van de locatie met bomen komt bovendien overeen met de overzichtskaart met kernwaarden en de daarop aangegeven aanduiding 'bos'. Zie de beantwoording

van vraag 6 tot en met 11 ten aanzien van landschappelijke inpassing en voldoende behoud openheid landschap.

Archeologie

Vanaf begin augustus is er een archeologisch onderzoek gestart inclusief veldonderzoek. Het rapport met bevindingen kan een week later na indienen van stukken (op 28 augustus) worden nagestuurd.

Bodem

Wij zijn het eens met de door de gemeente genoemde geringe kans op bodemvervuiling en we willen graag horen wat voor soort onderzoek de gemeente aanraadt als verkennend bodemonderzoek? Nogmaals – zoals in de concept aanvraag ook beschreven – zijn de marges in de landbouw behoorlijk beperkt als je het vergelijkt met een projectontwikkelaar die woningen mag gaan bouwen. Hoeveel zijn de verwachte kosten van dit soort onderzoeken? Wat is redelijk hierin bij een project waar de maatschappelijke doelen voorop staan (en geen winst)?

Bovendien zullen we voor de groenteteelt gebruik maken van het telen op compostbedden (no dig methode) waardoor we in principe geen noodzaak zien voor aanvullend bodemonderzoek in het kader van eventuele, niet te verwachten risico's voor de volksgezondheid.

Overige ruimtelijke aspecten

De haalbaarheidsaspecten inzake geluid, externe veiligheid, luchtkwaliteit en milieuzonering zijn voor de ruimtelijke onderbouwing van deze vergunningsaanvraag niet aan de orde.

Ruimtelijke motivatie, puntsgewijs

We zijn akkoord met het concept advies, met uitzondering van een aantal onderdelen, waarover wij van mening zijn dat we op zoek moeten gaan naar een gulden middenweg. Dit in verband met de haalbaarheid van het advies op het gebied van het verdienmodel in de beginjaren als de manier van aanplant (de praktijk).

Hierbij puntsgewijs een onderbouwing met eventuele verwijzingen:

- 1. in de verdere uitwerking van het beplantingsplan geen invasieve exoten worden toegepast;*

Akkoord. Hier dragen we zorg toe met het huidige plan.

- 2. er geen bebouwing (nu en in de toekomst) wordt gerealiseerd op het perceel;*

In het TAC adviesrapport wordt benadrukt dat "koepelkassen" worden uitgesloten op basis van de voorwaarde dat er geen bebouwing wordt gerealiseerd op het perceel. Vanwege eerder genoemde verlenging van het teeltseizoen en de expliciete wens vanuit Zuid Oost om meer exotische producten te produceren (zie ook uitkomst participatiebijeenkoms) zijn wij voornemens om 2 wandelkappen te willen plaatsen (tijdelijke en eenvoudig op en af te breken structuren). Wandelkappen worden niet geclassificeerd als gebouwen (zie rechterlijke uitspraak Rechtbank Zeeland-West-Brabant) en doen volgens ons dus niet af aan de voorwaarde van geen bebouwing. Bovendien dragen de wandelkappen ook behoorlijk bij aan een realistisch verdienmodel met voldoende oogstopbrengsten voor burgers, omdat je het teeltseizoen in het voorjaar en najaar met ca. 3 maanden kunt verlengen(!)

Hierbij zullen we uiteraard ons best doen de wandelkappen te integreren in het ontwerp van de tuin (zie foto "ontwerp wandelkappen en inpassing")

" 5.3 De rechtbank zal eerst beoordelen of de wandelkappen als 'gebouw' in de zin van artikel 1.79 van de planvoorschriften beschouwd kunnen worden. In de planvoorschriften is een 'gebouw' gedefinieerd als 'elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekt, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt'. Ter zitting is toegelicht dat de wandelkappen gebogen ribben zijn, waarover plastic wordt gespannen. Hierdoor ontstaat een tunnel. Het betreft een lichte constructie met als doel om kou, hitte en regen weg te houden bij de beplanting. Naar het oordeel van de rechtbank kunnen de wandelkappen naar hun aard, uiterlijk en schaal niet als een 'gebouw' worden gekwalificeerd. Weliswaar zijn de wandelkappen toegankelijk en overdekt, maar er kan geen onderscheid worden gemaakt tussen de wanden en het dak. Omdat er geen sprake is van een 'gebouw' slaagt het beroep op strijd met artikel 8.2.2, sub a, van de planvoorschriften niet."

3. *het behoud van het oorspronkelijke slotenpatroon en waar mogelijk behoud van openheid van het landschap uitgangspunt zijn in het definitieve ruimtelijk ontwerp;*

Dit slotenpatroon behouden we in zijn geheel en we houden zoveel mogelijk rekening met een voldoende openheid/ gewenste inkijk in het landschap vanaf de weg kant gezien. Zie ook het huidige ontwerp.

4. *de sociaal-maatschappelijke component duurzaam dient te worden geborgd (de banden met Zuidoost dienen te worden aangetrokken);*

Zie paragraaf maatschappelijke borging: inclusiviteit en verbondenheid, alsook het participatieplan en het verslag van de participatiebijeenkomst van 18 augustus 2024.

5. er geen sprake is van het scheuren van grasland;

Ten aanzien van het niet scheuren van grasland in veenweidegebied werd in het advies aangegeven dat bij voedselbos scheuren van grasland niet aan de orde hoeft te zijn. Wij zien ons echter wel genooddaakt om voor de groenteteelt toch in beperkte mate lichte grondbewerking toe te passen: zijnde 10cm diep frezen. Ook voor de aanplant van sommige meerjarigen is dit een wenselijke bewerking. Uiteraard is intensieve grondbewerking noch glyfosaat toepassing volstrekt niet aan de orde.

Wij maken bij de verduidelijking van deze uitzondering gebruik van onderstaande regelgeving die ons is toegestuurd:

“Het scheuren van grasland is een agrarische activiteit waarbij de graszoden worden omgeploegd, dan wel vernietigd. Deze activiteit kan inklinking van de bodem en erosie (CO2 uitstoot) tot gevolg hebben. Veenpolderlandschappen zijn landschappelijk kwetsbare gebieden en cultuurhistorisch waardevol. Om inklinking in deze gebieden te voorkomen en vanwege de ruimtelijke kwaliteit, is in deze gebieden een verbod voor het scheuren van grasland opgenomen. Hiervan kan worden afgeweken indien dit bijdraagt aan de biodiversiteit van het grasland en wordt onderbouwd dat bodemerosie en extra CO2 uitstoot wordt vermeden.”

- Het toepassen van stadslandbouw zonder scheuren van grasland is niet mogelijk aangezien je een deel van de grasmat moet ontdoen voor goede groei eenjarigen. Bovendien is het aanleggen van agroforestry zonder het gebruik van een frees direct langs de bomen onmogelijk, omdat de grasmat te dominant is en teveel in de eerste 2 jaar concurreert met de bomen. Je wil daarom direct langs de bomen telkens 2 stroken kunnen fresen en daarlangs schoffelen. Als je de grasmat volledig intact houdt, dan zullen de huidige grassoorten te dominant zijn en de groei van de bomen en struiken te veel belemmeren.
Het is mogelijk het gras alleen ondiep (10cm) te frezen waardoor de ondergrond nagenoeg ongemoeid blijft en inklinken en CO2-uitstoot uit de bodem nauwelijks aan de orde zal zijn.
- CO2 uitstoot, en bodemdaling komt vooral voor als veen wordt blootgesteld aan zuurstof (door drooglegging of het scheuren van grasland). Op andere bodemtypes is deze uitstoot en bodemerosie niet aan de orde. Volgens de grondsoortenkaart van het ROV is de grondsoort van het perceel in kwestie “Grasland op klei”. Het archeologisch onderzoek bevestigde overigens dat de bovenste laag in het hele perceel uit klei bestaat.
- Daarnaast is het van belang om te benadrukken dat niet het hele perceel hoeft te worden gefreesd, ongeveer een derde (4000m2) wordt geschikt gemaakt voor groenteteelt (zie gele vakken in het ontwerp). De rest van het grasland zal onaangetast blijven.
- Een van de belangrijke doelstellingen van dit project is het ontwikkelen van een natuurinclusief landbouwsysteem. Ruimte voor biodiversiteit is daarin van het grootste belang. Tijdens de ontwikkeling van de tuin zullen verschillende soorten elkaar gaan opvolgen waardoor ook in de tijd meer verschillende soorten een plek krijgen dan wanneer het habitat continue in hetzelfde stadium gehouden wordt. We noemen deze nieuwe landbouwvorm ‘Successielandbouw’ naar het ecologische principe van successie.
Met ‘successielandbouw’ willen we deze natuurlijke opvolging nabootsen in eetbare (en begeleidende) soorten. Dit zorgt dus niet alleen direct voor meer biodiversiteit door het alom aanwezige habitat van grasland aan te vullen met een diverse tuin met meer dan 60 soorten gewassen en 20 soorten vaste planten (exclusief een mogelijke bloementuin die extra ten goede komt aan bestuivers), 20 soorten struiken 10 soorten fruit- en notenbomen en een haag met ten minste 15 soorten inheemse soorten heesters. Ook zal successielandbouw in de tijd zorgen voor

meer biodiversiteit doordat het perceel van meer tuin diversiteit naar meer boomgaard diversiteit zal veranderen met alle soorten die daar mee van doen hebben. Het meer platte tweedimensionale landschap waar de diversiteit vooral in de bodem en strooisellaag te vinden zijn, zal met de tijd een derde dimensie krijgen en daarmee ook meer volume waar veel verschillende dieren beschutting kunnen vinden. Vogels en zoogdieren zijn hierin het meest voor de hand liggend voorbeeld, maar uiteraard zijn er veel insecten en een aantal amfibieën die ook gebonden zijn aan dit meer beschutte habitat (zie ook [dit artikel](#) in de Levende Natuur over het belang van voedselbossen voor biodiversiteit)

Met het aanliggende al beboste Gaasperpark zullen deze soorten niet veel moeite hebben om dit perceel te vinden. Het is onze ambitie om de verandering in biodiversiteit door de jaren heen te monitoren om een goed beeld te krijgen van de effecten van het veranderende landschap.

6. het dijkprofiel langs de Gaasp visueel afleesbaar blijft (leg het voedselbos aan op maaiveldniveau en houd voldoende afstand van de dijk zodat deze ruimtelijke drager als zodanig herkenbaar blijft);

Hiervoor is het met name van belang dat we de biodiversiteitshaag vanaf een aantal jaar (zodra verder uitgegroeid) jaarlijks snoeien in afstemming met hoofdzakelijk Groengebied Amstelland voor een fatsoenlijke landschappelijke inpassing.

7. hogere beplanting en objecten (zoals waterberging, bank, compost etc.) pas met enige afstand tot de dijk worden toegelaten, zodat er een open groene zone langs deze elementen blijft bestaan;

Idem voor punt 6.

8. het voedselbos niet te dicht wordt beplant om te voorkomen dat er geen visuele relaties meer met de omgeving mogelijk zijn;

Akkoord, zie ontwerp en tekening. We hebben hierbij rekening gehouden met het behoud van visuele relaties tussen het perceel, het achterland en de N-weg.

9. bestaande bomen langs/op belangrijke landschappelijke elementen worden gerespecteerd en/ of deze door groen- en padenaanleg worden benadrukt;

Ja we willen de bestaande bomen op het perceel zoveel als mogelijk behouden, maar er zijn een paar schuin groeiende populieren waarvan wij ons afvragen of deze (op termijn) geen onderhoud nodig hebben. Wij willen via een bekend bedrijf Ster Boomverzorging een snoeirapport laten opstellen voor deze specifieke bomen. Mocht dit consequenties hebben voor snoei of eventuele kap, dan zullen we dit in een separaat vergunningstraject meenemen, omdat we in dit traject ons geen verdere vertraging kunnen veroorloven.

10. bij het ontwerp en de beplantingsrichtingen van het bos rekening wordt gehouden met het historische verkavelingspatroon, waarbij richting en breedte van de kavels leidend zijn;

Zie ook vraag 3 en het ontwerp. De bomenrijen volgen tot de sloot de richting van de aanwezige greppels. Aan de oost kant van de sloot volgen de bomen juist de richting van de sloot wat de logische planrichtingen zijn en het onderscheid in de kavels benadrukt.

11. het verdwijnen van groen ten gunste van verharding zoveel mogelijk wordt voorkomen (het aanleggen van bijvoorbeeld parkeerplaatsen aan/op/bij de dijk is onwenselijk).

Akkoord, wij zijn geenzins van plan om specifiek parkeerplaatsen aan te leggen of mogelijk te maken. Zie ook paragraaf parkeren.

Maatschappelijke borging: Inclusiviteit en verbondenheid

Onze inschatting is dat grotendeels van de afzet aan lokale burgers in Amsterdam - hoofdzakelijk in Zuidoost – kan worden afgezet. We willen ook specifiek voorrang geven aan mensen uit Zuidoost om een abonnement te nemen. Wij kunnen ook leden werven in Zuidoost en met een aantal maatschappelijke partnerorganisaties optrekken om dit te verwezenlijken. Deze leden krijgen een blijvende binding met de tuin, o.a. door samenkomsten op de tuin, plukdagen wanneer zij kunnen oogsten en meewerkdagen met zaaien en snoeien. Vrijwilligers zijn meer dan welkom. Ook zullen deze leden en andere mensen uit Zuidoost natuurlijk worden uitgenodigd om mee te doen aan/samen te ontwikkelen van educatie, (kook)workshops, sociale verbinding en andere ‘sociale wensen’ die vanuit de buurt komen m.b.t. dit project.

In samenwerking met Groenplatform Zuidoost willen we proberen een inkomensafhankelijke prijs mogelijk te maken waardoor we een breed scala van sociaal maatschappelijke groepen kunnen bereiken en aantrekken.

Welke acties voorzien wij om de sociaal-maatschappelijke betekenis van dit initiatief te vergroten in Zuidoost?

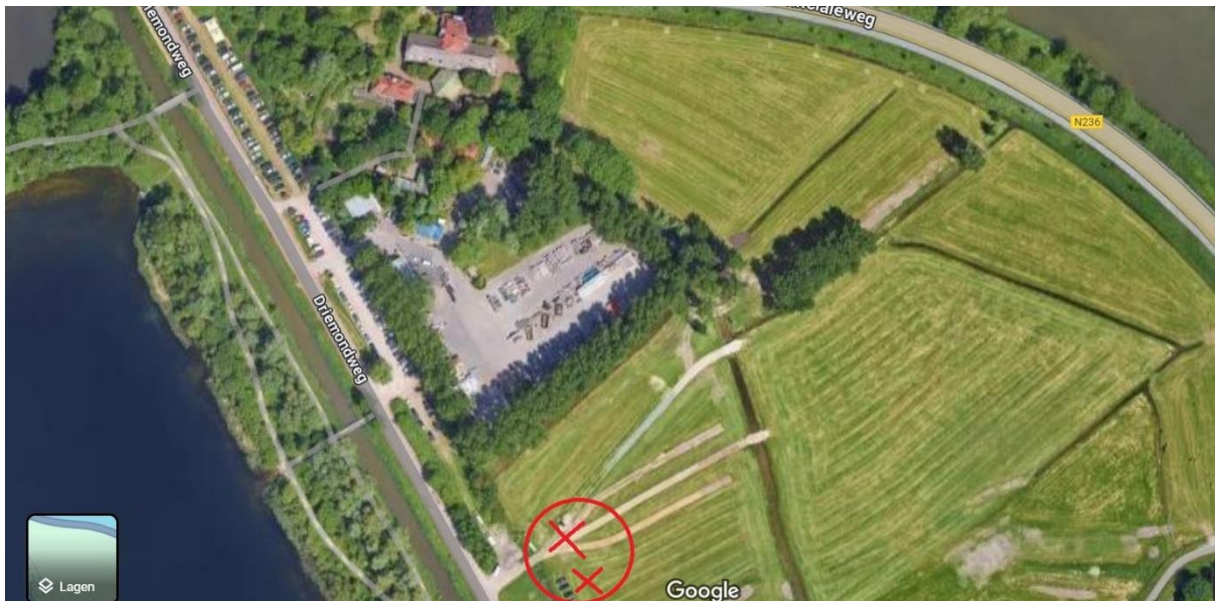
1. In samenwerking met organisaties zoals Groenplatform Zuidoost kunnen er kennisdeling evenementen en rondleidingen worden georganiseerd op de tuin voor extra verbinding met de buurt (ook voor niet abonneementhouders) en educatie over gezond lokaal voedsel in de vorm van een Stadslandbouwacademie.
 - a. Hierbij kan bestaande teelt- en kookkennis als verbindende factor tussen diverse culturen worden versterkt
 - b. We betrekken hierbij diversiteit van culturele afkomst, sociale positie, en verbinden jong en oud, waarbij we aansluiten op bestaande maatschappelijke initiatieven en structuren.
 - c. In samenwerking met [Het Grond Verbond](#) zullen we jaarlijks snoei en oogst dagen organiseren in samenwerking met lokale Zuidoost bewoners. Ook zal er via het Grond Verbond verbinding worden gemaakt met andere boeren uit de omgeving, met cafés, chefs en bewoners uit andere delen van Amsterdam (als voorbeeldproject/proeftuin).
 - d. We zouden graag willen samenwerken met Boerderij Langerlust waar plannen zijn om langdurige zorg mogelijk te maken. Er zou met deze cliënten kunnen worden samengewerkt indien dit wenselijk en passend is.
2. Ook sluiten we aan bij het lokale Amsterdamse onderwijs om meer kennis en enthousiasme te delen over stadslandbouw, agroforestry en gezond, vers eten:
 - a. De mogelijkheid bieden om educatie voor basisscholen te doen (tegen een eerlijke vergoeding) als een vorm van stadsboerderij educatie. De initiatiefnemers hebben hier zelf geen tijd voor, maar zouden dit graag willen faciliteren in samenwerking met enthousiaste lokale bewoners en basisscholen.
 - b. Aansluiten op de nieuwe leergang van de Universiteit van Amsterdam genaamd [Food Forestry: experiencing the future of nature and agriculture](#). Het doel is hiermee om ook een brug te slaan met jongvolwassenen die een grotere rol gaan spelen in de landbouwtransitie waarin agroforestry en korte ketens een prominente rol gaan spelen. Studenten kunnen ook metingen doen wat zowel de ecologische als economische voordelen – opbrengsten teelten – zijn van voedselbossen en stadslandbouw die cruciaal zijn voor verdere opschaling van dit soort initiatieven.
3. Kennisdeling en enthousiasme over stadslandbouw, agroforestry en gezond, vers eten via rondleidingen voor bredere doelgroepen in Amsterdam, Noord Holland en omstreken:

- a. Rondleidingen organiseren (tegen een eerlijke vergoeding) voor bedrijven en overheidsorganisaties uit Amsterdam die meer willen leren over stadslandbouw, agroforestry en gezonde voeding. Deze zakelijke rondleidingen kunnen een aanvulling bieden op het verdienmodel.
- b. Bij deelname aan het Natuur en Milieufederatie (NMU) Noord Holland agroforestry project wordt er een stimuleringsubsidie (advies en met name aanplant) verstrekt om het agroforestry projecten mee te kunnen starten. Voorwaarde hierbij is het betrekken van vrijwilligers en het organiseren van een aantal kennisdeling bijeenkomsten voor agrariërs die ook geïnteresseerd zijn in de mogelijkheden van agroforestry.

Parkeren

Parkeren wordt beperkt tot een minimum en gebeurt “op eigen erf” – anders gezegd het andere weiland perceel wat nog steeds extensief wordt begraast. Zie onderstaande afbeelding (rood). Hiervoor passen we eventueel het hek aan, waardoor dit eenvoudiger kan plaatsvinden met oog op het vee wat op de andere weiland percelen nog steeds extensief blijft begrazen. Toevoeging parkeren in de openbare ruimte is niet aan de orde. Bij voorkeur werken we samen met de toekomstige exploitant van boerderij Langerlust om eventueel hier gezamenlijk in op te trekken. Dat geldt ook voor de beperkte opslag van gereedschap en dergelijken zoals eerder gecommuniceerd.

We moedigen toekomstig abonnementshouders van de tuin uitsluitend aan om met de fiets te komen. Overigens komt bij de Tuinen van Hartstocht ook de overgrote meerderheid met de fiets (milieubewuste plus lokale bewoner doelgroep).

Referenties

Rechtelijke Uitspraak Wandelkappen Rechtbank Zeeland-West-Brabant:
<https://www.recht.nl/rechtspraak/uitspraak?ecli=ECLI:NL:RBZWB:2023:4176>

Website Grondsoortenkaart:
<https://ez.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=61d2e75688b24ec2bd102b2f8d7f7fc2>

Levende natuur, Voedselbossen van belang voor biodiversiteit

<https://natuurtijdschriften.nl/pub/1010567/dln201711803004.pdf>

Food Forestry: experiencing the future of nature and agriculture:

<https://iis.uva.nl/content/nieuws/2022/11/winnaar-create-a-course-challenge-2022.html>

- Pecan - Moerbei
- Prunus - Framboos - Kruisbes
- Appel - Ribes diverse soorten
- Peer - Rubus - Honingbes
- Prunus - Mispel - Zwarte bes
- Rabarber
- Artisjok
- Asperge
- Biodiversiteits haag
- Stadslandbouw Groente teelt
- Wandelkap